

Imkercursussen voor jeugd: investering in de toekomst

Bert Polman

Door de vergrijzing van het ledenbestand wordt het aantal imkers in ons land steeds kleiner. Hierdoor neemt ook de mogelijkheid af om de kennis en ervaring op dit gebied over te dragen. Het is een kwalijke zaak om in deze situatie te berusten. Wij moeten ons verantwoordelijk voelen voor de schade die zal ontstaan wanneer we passief blijven. Door een gezamenlijke inspanning kunnen wij er voor zorgen dat er na ons een nieuwe generatie imkers gevormd wordt die de bijenteelt een nieuwe impuls kan geven. Deze inspanning moet door de individuele imkers, de imkerorganisaties en de overheid worden geleverd.

Met onze kennis en ervaring moet er meer gericht aan de weg worden getimmerd om de belangstelling voor de imkerij vooral bij de jeugd op te wekken. Door het houden van een cursus jeugdimker kunnen wij hen inzicht geven in het belang van het houden van bijen. Het is gebleken dat hiervoor veel belangstelling bestaat en dat bijvoorbeeld de gemeenten bereid zijn om in het kader van het jeugdbeleid deze projecten te ondersteunen. De imkersorganisaties moeten hierbij het voortouw nemen en hun voornemens omzetten in daden.

Voorlichting in Doesburg

De afdeling Doesburg e.o. van de imkersbond ABTB werd opgericht in 1984. Deze imkersvereniging houdt zich reeds enkele jaren bezig met het geven van voorlichting. Hierbij tracht zij een zo breed mogelijk publiek te benaderen. In de regio presenteert zij zich op Koninginnedag, jaarmarkten en bejaardenbijeenkomsten. Zij is daar aanwezig met een 'aangeklede' stand met allerlei imkermateriaal en -gereedschap en een uitgebreid assortiment folders. Daarbij wordt voorlichting over de honingbij en de bijenteelt gegeven. Regelmatig worden lezingen voor verenigingen, instellingen, bejaarden en jongeren gegeven. Verder bezoekt zij basisscholen. De leerlingen krijgen een overzicht over het leven en werken van de honingbij. Hierbij wordt ook aandacht besteed aan het belang van andere insecten voor de bestuiving. Ook worden de drachtplanten behandeld. De in 1995 gereedgekomen bijenstal en het informatiecentrum spelen hierbij een belangrijke rol. Het

Staand v.l.n.r. Silke Nickmann, Debby Lobeek en Rick Makking, gehurkt Iris Lucassen (L) en Jeroen Jansen. Foto: Bert Polman.

centrum is in het zomerseizoen een aantal zondagen voor het publiek vrij toegankelijk. Dan worden lezingen gehouden met dia's en video-opnamen. Groepen kinderen van de basisscholen komen op bezoek en krijgen een goede indruk over wat zich in de imkerswereld afspeelt. Voor dit doel is er veel materiaal aanwezig en met een verhaal van kundige imkers wordt het een en ander duidelijk. Via een glazen dekplank kan een bijenvolk worden bekeken en de observatiekast is altijd weer een trekpleister.

De cursus Jeugdimker

Nadat ik in het najaar van 1995 een lezing had gegeven voor leerlingen van de Gildeschool in Drempt, ontstond het plan om een cursus voor de jeugd samen te stellen. Veel leerlingen reageerden toen enthousiast op mijn vraag of ze imker wilden worden. In het voorjaar van 1996 bleken vijf leerlingen deel te willen nemen aan de cursus. Ik was door deze enthousiaste meisjes en jongens zowel verheugd als verrast, want hoe verzorg je een cursus voor leerlingen in de leeftijd van elf en twaalf jaar? Het fenomeen jeugdimker bestaat nauwelijks, laat staan dat hiervoor geschikt lesmateriaal beschikbaar is. Uit de literatuur, aangevuld met praktische kennis, heb ik toen een cursuspakket samengesteld. De cursus werd vanaf 24 maart 1996 om de 14 dagen op woensdagmiddag van twee tot vier uur in het

informatiecentrum gehouden. Het bekijken van en het werken in een bijenvolk sprak de leerlingen het meest aan. Het dragen van een bijenkap was hierbij verplicht. Naast onderricht over de honingbij en het bijenhouden werd veel aandacht besteed aan drachtplanten. Veel drachtplanten kon ik laten zien op het grote terrein (1800 m²) rondom het informatiecentrum. In de cursus was ook een bezoek aan de bijenstand van de heer Hollander te Kilder opgenomen. Hij wist de leerlingen met zijn verhaal te boeien. Daarna werd het bijenmuseum 'De Zoete Inval' in Beek bij Didam bezocht.

De cursus jeugdimker omvatte 13 middagen. Op zaterdag 19 oktober 1996 werd het examen gehouden. De uitslag was verrassend. De leerlingen voldeden ruimschoots aan de exameneisen. Voor mij als cursusleider een goede graadmeter voor wat betreft de kennisoverdracht. Op zaterdag 26 oktober 1996 werden de getuigschriften uitgereikt. Voor deze gelegenheid waren uitgenodigd: de ouders van de cursisten, de heer G. Hollander, voorzitter van imkersbond ABTB, de heer F. Wester, secretaris van de gemeente Doesburg, de heer Jansen, docent van de Gildeschool en het bestuur van de imkersvereniging. Verslaggevers van het Doesburg's Streekblad en het Gelders Dagblad maakten aantekeningen voor hun krant. Voor de officiële uitreiking heb ik alle aanwezigen bedankt voor hun komst en in het bijzonder de ouders die een belangrijke rol hebben gespeeld. Tevens heb ik mijn bewondering uitgesproken over de inzet en het enthousiasme van de cursisten. De heer Hollander reikte de getuigschriften uit. Hij feliciteerde hen met het behaalde succes en stelde enkele 'listige' vragen. De cursisten lieten zich niet van de wijs brengen en gaven passende antwoorden. De heer Hollander sprak zijn waardering uit voor de vele activiteiten van de imkersvereniging. De heer Van der Kamp, penningmeester van imkersvereniging, onderschreef het belang van het werk voor de jeugd. Rick Makking sprak namens de medecursisten Iris Lucassen, Debby Lobeek, Silke Nickmann en Jeroen Jansen een woord van dank en waardering en bood cursusleider Bert Polman een map aan waarin de cursisten hun ervaringen op papier hadden gezet. Bovendien bood Rick een boeket bloemen aan en elke cursist nog eens een waardebon.

Onder het genot van koffie met cake en frisdrank werd dit evenement afgesloten. De cursisten hebben inmiddels te kennen gegeven dat met het afsluiten van de cursus hun interesse voor de honingbij niet is beëindigd. Komend seizoen zal het voor hen mogelijk

zijn om, onder leiding van de vereniging, zelf bijen te verzorgen. De mogelijkheid dat door deze opzet jeugdige imkers worden 'geboren' is daardoor levensgroot aanwezig.

De cursus Jeugdimker 1996 heeft inmiddels vruchten afgeworpen. Bij het ter perse gaan van dit nummer kan worden vermeld, dat Jeroen Jansen zich dit jaar actief gaat bezighouden met de imkerij. Een resultaat van 20%.

Tijdens een lezing voor leerlingen van de basisscholen 'De Ark' en 'De Bongerd' in Doesburg, hebben 18 kinderen zich aangemeld voor de cursus 1997.

Inmiddels is de cursus jeugdimkers 1997 van start gegaan. Zij krijgen theorie- en praktijklessen op de zaterdag en woensdag.

bijen BOEKBESPREKING

183

Het juiste middel: n(i)et goed genoeg?

M.J.L.M. Hallmans

Onder deze titel verscheen onlangs een reader van de Stichting Stimulering Bedrijfsmatig Imkeren m.b.t. de juiste aanpak van de varroamijt. Uitgaande van de huidige situatie waarin de varroamijt helaas veelal chemisch aangepakt wordt geeft men een beeld van de gevolgen voor de was, honing en andere bijenprodukten evenals voor 'het imago van de imker'. Ook gaat men in op het ontstaan van resistente mijten; de natuurlijke afweer van onze bijen tegen deze varroa; een gescheiden was-kringloop; hoe de natuurlijke uitval van mijten uit een volk te interpreteren is evenals veel niet-chemische bestrijdingsmethoden die tegenwoordig goed in een bedrijfsmethode in te passen zijn. Dit alles vindt - gedeeltelijk in kleur en verduidelijkt met schema's en tekeningen - een plaatsje in de tekst. Voor de beeldvorming van de huidige stand van zaken een aanrader. Men kan deze reader bestellen door f12,50 over te maken op gironummer 19.12.182 t.n.v. Stichting SBI te Gendt.